

Kína felemelkedése a nemzetközi kapcsolatok iskoláinak tükrében (Eszterhai Viktor)

SZTT-tipp

Kína felemelkedése az elmúlt évtizedek legfontosabb világpolitikai és gazdasági jelensége. A kurzus Eszterhai Viktor neves Kína-szakértővel járja körbe a problémát, alapul véve a nemzetközi kapcsolatok legfőbb elméleti iskoláinak megközelítéseit. A kurzus elvégzése nem igényel előzetes háttértudást, de az IR elméletekre való támaszkodás miatt különösen ajánljuk a globol sávós, illetve a nemzetközi tanulmányokban jártas tagjainknak. A kurzus nyelve magyar lesz, azonban valamennyi kötelező irodalmat angolul kell majd olvasni. Ha szeretnéd tudni, hogy mik Kína felemelkedésének az okai, hogy van-e új hidegháború vagy egyszerűen csak érdekel a világpolitika: a kurzus kitűnő választás lehet.

Követelmények: Félév végén standard, minimum 17 000 karakteres beszámoló, félév közben rendszeres készülés az órákra, kiadott feladatok elkészítése.

Oktató: Eszterhai Viktor

SZTT-ből kit keress a kurzussal kapcsolatban? Donát

A kurzus bemutatása és célja

„Kína jelentős politikai és gazdasági szereplőként való felemelkedése az elmúlt évtizedek legfontosabb világtörténeti jelensége. A nemzetközi kapcsolatok nagy elméleti iskolái számtalan magyarázatot adnak ennek a folyamatnak a megértéséhez. A kurzus egy közös esettanulmányon – Kína felemelkedésén – keresztül veszi sorra a nemzetközi kapcsolatok főbb iskoláinak a megközelítéseit és értelmezési módját.

A kurzus célja, hogy elmélyítse a hallgatók számára mind a domináns, mind az újkeletű elméleti megközelítéseket. A hallgatók ezáltal szilárd eszköztárat kapnak ahhoz, hogy más nemzetközi politikai eseményeket is vizsgálhassanak. A kurzus második célja, hogy a hallgatók felismerjék, nincs abszolút igazság, nincs mindent magyarázó elmélet. Ebből a szempontból különösen érdekes

egy nem nyugati társadalmi jelenséget vizsgálni, mert ez önmagában alkalmas arra, hogy megkérdőjelezze a nyugati eredetű, fősodorba illő diskurzusok egyetemességét.

A kurzus hétről-hétre különböző elméleti iskolákat és megközelítések vesz sorra. Az olvasmányok közül a hallgatók nyugati és kínai szerzők tanulmányaiból választhatnak, hogy rámutasson a perspektívák összetett jellegére.

A kurzushoz előzetes ismeretek nem szükségesek. Az alapvető háttéranyagok a „háttérolvasmányok” címke alatt találhatóak.” (Eszterhai, 2021) [Szerk.: Ezek a kurzusalkalmankénti kb. 5-10 háttérolvasmányok ebbe a nyomtatott tematikába nem kerültek be, de online elérhetőek lesznek.]

Tematika

1. hét. Bevezetés: egy új hidegháború hajnalán?

2. hét. Realizmus & Neo-Realizmus és Kína felemelkedése

- Mearsheimer, J.J., 2014. Can China Rise Peacefully? In: The tragedy of great power politics, Updated edition. ed, The Norton series in world politics. W.W. Norton & Company, New York.
- He, K., 2017. Explaining United States–China relations: neoclassical realism and the nexus of threat–interest perceptions. *The Pacific Review*, 30(2), pp.133-151.

3. hét. Hatalmi ciklusok elmélete és Kína felemelkedése

- Allison, G. 2015. "The Thucydides Trap: Are the U.S. and China Headed for War?". *The Atlantic*, 24 September.
- Ling, Sh. and Li, H. 2018. Why Are China and the US Not Destined to Fall into the “Thucydides’ Trap”? *China Quarterly of International Strategic Studies*, 4(04), pp.495-514.

4. hét. Neoliberalizmus és Kína felemelkedése

- Ikenberry, G. J., 2008. The Rise of China and the Future of the West. Can the Liberal System Survive? *Foreign Affairs*, January/February.
- Zheng, B., 2005. China’s “Peaceful Rise” to Great-Power Status. *Foreign Affairs*, 84 (5).

5. hét. Kapitalista béke elmélete és Kína felemelkedése

- Weede, E., 2010. The Capitalist Peace and the Rise of China: Establishing Global Harmony by Economic Interdependence. *International Interactions* 36, 206–213. <https://doi.org/10.1080/03050621003785181>
- Li, X. (Ed.), 2010. The rise of China and the capitalist world order, The international political economy of new regionalisms series. Ashgate Pub. Co, Farnham, England ; Burlington, VT.

6. hét. Dependencia és világszisztémelmélet Kína felemelkedése tükrében

- Ball, J., 2012. Dependency and World Systems theories explanation of China's rapid economic growth, November 10, 2012. <https://jessicakball.wordpress.com/2012/11/10/the-correlation-between-dependency-and-underdevelopment-and-dependency-and-world-system-theories-explanation-of-chinas-rapid-economic-growth/>
- Zhang, X., 2017. Chinese Capitalism and the Maritime Silk Road: A World-Systems Perspective. *Geopolitics* 22, 310–331. <https://doi.org/10.1080/14650045.2017.1289371>

7. hét. társadalmi-konstruktivista iskola és Kína felemelkedése

- Agnew, J., 2010. Emerging China and Critical Geopolitics: Between World Politics and Chinese Particularity. *Eurasian Geography and Economics* 51, 569–582. <https://doi.org/10.2747/1539-7216.51.5.569>
- Pu, X., 2017. Controversial Identity of a Rising China. *The Chinese Journal of International Politics* 10, 131–149. <https://doi.org/10.1093/cjip/pox004>

8. hét. Angol iskola és Kína felemelkedése

- Buzan, B., 2018. China's rise in English school perspective. *International Relations of the Asia-Pacific*, 18(3), pp.449-476.
- Zhang, X., 2011. China in the conception of international society: the English School's engagements with China. *Review of International Studies* 37, 763–786.

9. hét. Aszimmetrikus elmélet és Kína felemelkedése

- Womack, B., 2010. Asymmetry Theory and China's Rise: Parity and the Accommodation of Civilizations. In: Womack, B. (ed) *China among unequals: asymmetric foreign relationship in Asia*. World Scientific, Singapore ; Hackensack, N.J.
- Oh, Y.A., 2018. Power asymmetry and threat points: negotiating China's infrastructure development in Southeast Asia. *Review of International Political Economy*, 25(4), pp.530-552.

10. hét. Morális Realizmus és a Tsinghua megközelítés

- Yan, X., 2008. Xun Zi's Thoughts on International Politics and Their Implications. *The Chinese Journal of International Politics* 2, 135–165. <https://doi.org/10.1093/cjip/pon005>
- Zhang, F., 2012. The Tsinghua Approach and the Inception of Chinese Theories of International Relations. *The Chinese Journal of International Politics* 5, 73–102.

11. hét. Kínai iskola és Kína felemelkedése

- Eszterhai, V., 2018. Searching for an alternative global order: the Qing tributary system and the mechanism of Guanxi. *Fudan Journal of the Humanities and Social Sciences*, 11(4), pp.499-513.
- Yaqing, Q., 2010. International Society as a Process: Institutions, Identities, and China's Peaceful Rise. *The Chinese Journal of International Politics* 3, 129–153.

12. hét. Konklúzió